

Výpis z podkladů, vydaných PhDr. Renátou Kottnerovou, koordinátorkou romských poradců, odbor sociálních věcí Krajského úřadu Olomouckého kraje

Východiska strategie integrace romských komunit v Olomouckém kraji

Popis situace v lokalitě Prostějovska

Romská poradkyně zpracovala velmi pečlivě kvantitativní data, týkající se počtu příslušníků romských komunit. Prostějovsko má nejvyšší počet obcí ve svém správním obvodu obecního úřadu s rozšířenou působností (75), v lokalitě žije 1.100 romů (z toho 450 dětí do 15 let), což činí 1,1 % obyvatelstva. Přes relativně malé procento romských obyvatel, kteří však jsou koncentrováni v Prostějově a několika dalších obcích byla lokalita v předchozích letech objektem zvýšeného zájmu masmedií a to s ohledem na řešení situace v tzv. kolonii u Sv. Anny, kde žilo cca 250 romů. Předmětem kritických pohledů bylo zajišťování bydlení (půjčky) v okolních obcích bez předchozí dohody se starosty, případně zajištění terénní sociální práce.

Podle dostupných údajů sedmáct rodin se přestěhovalo do náhradních obecních bytů, pro dalších šestnáct, které rovněž měly řádnou nájemní smlouvu, našlo město domy ve vesnicích v okolí Prostějova.

Největší koncentrace romských rodin je v Prostějově (400 - 500), kde jsou uváděny četné sociálně patologické jevy (lichva, trestná činnost nezletilých, závislost na drogách, alkoholu, výherních automatech). Dalšími obcemi, které vyžadují intenzivní sociální práci jsou Dobromilice (135 Romů, z toho 80 dětí, 40 nepřihlášených, cca 50 žije v nebytových prostorách), Čelechovice - Studenec a Hradčany.

Za zmínku stojí, že Prostějovsko je jediná lokalita Olomouckého kraje, kde žijí Vlachiko Roma (cca 70). Představitel této vyjímečné komunity navázal kontakt s koordinátorkou, v březnu 2004 bylo registrováno občanské sdružení Dunera, které má mít celostátní působnost se zaměřením na sociálně právní poradenství volnočasové aktivity mládeže a prevenci sociálně patologických jevů. Cílovou skupinou mají být především olašští Romové.

V roce 2003 působil jako terénní sociální v regionu pod občanským sdružením Člověk v tísní pracovník Viliam Hangurbadžo a to v následujících lokalitách: Studenec, Držovice, Kostelec na Hané, Brodek u Prostějova, Němčice nad Hanou, Dobromilice, Hruška, Nezamyslice, Tištin, Čehovice, Obědkovice, Prostějov. Celkový počet rodin, se kterými pracoval je 31, z toho je 20 rodin z bývalé kolonie U Sv. Anny. Z klientů byli jen dva zaměstnaní, 65 vedeno na úřadu práce a 14 ve starobním důchodu.

Jako proromské sdružení lze označit i KC Želva Prostějov, které zajišťuje protidrogový program. V době existence kolonie u Sv. Anny navštěvovalo kontaktní centrum 15 Romů, po rozestěhování rodin se počet snížil na 5 klientů.

V současné době studují dvě Romky a jeden muž, žijící ve smíšeném manželství na MÚ Brno. Byla realizována setkání se starosty obcí Prostějovska, kterého se účastnilo jen 8 zástupců. Společným problémem se ukázala ta skutečnost, že Romové i když mají uzavřenu nájemní smlouvu, nejsou v obci přihlášení. Obce dostávají dotace podle počtu obyvatel, proto je nutné, aby každý občan byl řádně přihlášen. Někteří romové zůstávají nadále obyvateli Prostějova. V současné době se jeví nezbytné vyjednávat se školami o zřízení funkce asistenta vychovatele ve školách s vysokou koncentrací romských dětí. Dále je třeba udržovat kontakt s obcemi s vyšší koncentrací Romů. Lze předpokládat, že Prostějovsko (rodové vazby) se může stát cílovým místem Romů ze SR, některé signály již naznačují "dlouhodobé návštěvy" v rodinách.